

16è

premi
de literatura infantil
atrapallibres

2020 2021

El Llop de Sorra

Autora:
Åsa Lind
Editorial:
Kalandraka

**Obra finalista
de la categoria
de 9 anys**

Guies per a la dinamització de les lectures que opten al premi

Autor/a de la guia: Marta Martí

El Llop de sorra

Autora: Åsa Lind

Il·lustradora: María Elina

Traducció: Carolina Moreno Tena

Lloc d'edició: Pontevedra

Editorial: Kalandraka

Pàgines: 110

Any: 2019

ISBN: 978-84-16804-74-0

Premis

Premi Nils Holgersson 2003 (Biblioteques de Suècia)

Resum

La Valentina viu amb el pare i la mare en una caseta petita a la vora del mar. És estiu i, és clar, es mor de ganes de banyar-se, però els pares sempre estan enfeinats i no tenen temps per jugar amb ella. Un dia, però, fa un amic especial que li canviarà la vida: el Llop de Sorra. És un llop que viu dins un sot, un sot de sorra. I no és un llop qualsevol! És una criatura molt especial que menja raigs de sol i raigs de lluna. I, a més, sap totes les coses de tots els mons i totes les respostes de totes les preguntes. Aquest personatge l'ajudarà a entendre moltes de les situacions quotidianes amb què es va trobant la Valentina. Moltes nenes i nens s'identifiquen amb la Valentina i molts pares i mares també s'hi veuen reflectits, i és que és en la seva absència que el Llop de Sorra respon a les inquietuds que els adults no contesten.

Breu informació sobre les autores

Åsa Lind

Nascuda a Suècia l'any 1958, és autora de llibres per a infants i joves. Viu a Estocolm i abans de dedicar-se a escriure va treballar com a periodista i en un restaurant, però ara es dedica a temps complet a l'ofici d'escriure. *El Llop de Sorra* és un llibre molt conegut i llegit a Suècia, i és el primer títol d'una trilogia que Kalandraka editarà (actualment tenim els dos primers volums).

María Elina Méndez

Nascuda a Buenos Aires, Argentina, va estudiar Disseny d'Imatge i So i la seva carrera sempre ha anat lligada a la fotografia, l'escenografia, les arts plàstiques i la il·lustració. Ha publicat llibres per a infants arreu del món.

Alguns elements interessants de l'obra

Seria interessant que aquests elements que us esmentarem anessin sortint del grup el dia del club, no del mediador/dinamitzador. Si veiem que el grup no els menciona, els intentarem fer aparèixer amb preguntes, jocs... Amb els recursos que donem més endavant haurien d'anar sortint.

El Llop de Sorra és una novel·la d'amistat entre la Valentina i el Llop de Sorra, un personatge imaginari que esdevé el seu company de jocs i còmplice de les seves malifetes. És aquell amic que escolta tot el que ella necessita expressar, li dona resposta a totes les seves preguntes i l'anima a forjar la seva pròpia manera de viure la vida i a entendre totes aquelles qüestions que surten del seu caparró.

El llop sempre apareix quan la Valentina se sent sola o capficada per algun motiu, i té l'habilitat de solucionar els seus neguits.

És un personatge imaginari d'allò més original, amb uns raonaments adequats a l'edat de la nena i que l'ajudarà a entomar els problemes de la manera més lúdica i divertida possible.

I és que la Valentina se sent sola, perquè els seus pares no poden estar per ella tot el que ella voldria. Això fa que la imaginació se li dispari i crea un amic imaginari que l'acompanyarà en els moments en què ho necessiti.

*–És de bojos! –va dir fent el molí a la sorra–. Tothom treballa i treballa i ningú no té temps per fer res!
–Jo també treballo –va dir el Llop de Sorra
–I ara, tu no treballes –va dir la Valentina–. Però si sempre estàs assegut!*

Es va aixecar i va intentar fer el pi a la sorra, però era bastant difícil.

*–I tant que treballo –va dir el Llop de Sorra–. Penco com una mula jo! Em mato a treballar, ja ho veus.
–Però si no fas res! –va dir la Valentina i va fer una tombarella.
–Exacte –va dir el Llop de Sorra–. No faig res i la meva feina es diu no-fer-res. És la feina més difícil del món.*

I va fer un sospir.

*–No sé com ho aguantaré –va dir–. És molt dur!
–Però jo et puc ajudar –va dir la Valentina asseient-se al seu costat–. Com es fa?*

El Llop de Sorra li va ensenyar a no-fer-res i la Valentina el va imitar. De seguida es va adonar que el Llop de Sorra tenia raó. La feina de no-fer-res era realment difícil. Havies de seure del tot quiet i no fer absolutament res. No podies parlar, ni moure els dits dels peus, ni enfonsar un dit a la sorra. Es tractava de no fer res tota l'estona! (p. 19-20)

Entre el llop i la Valentina es crea un vincle i una amistat que anirem descobrint a través dels capítols (que no són més que històries i anècdotes del dia a dia de la nena). Amb aquest nou amic, la Valentina entendre moltes situacions que a priori no li agraden, com ara que hagi d'obeir els adults, l'absència dels pares per feina... I les encaixarà i entomarà de la millor manera que ho pot fer una nena, de manera que adquireixin la rellevància que un vol donar-los.

*–La foscor és el que tu vols que sigui. –I el Llop de Sorra va brillar amb una llum tènue, com quan hi ha lluna nova.
–Què vols dir? –Va dir la Valentina.
–Que si et fa por la foscor, es torna perillosa –va dir el Llop de Sorra–, però si t'atreveixes que t'agradi la foscor també li agradaràs tú.*

La història està escrita en tercera persona (els lectors observem des de fora la història). És des

d'aquest punt de vista que Åsa Lind aconsegueix portar-nos al món infantil mitjançant una nena inquieta, amb moltes ganes d'aprendre i que, per sobre de tot, té la necessitat de viure mil i una experiències.

El text, tot i estar escrit de manera senzilla, té un to poètic. En els diàlegs entre el Llop i la Valentina predomina l'expressió dels sentiments i els pensaments més íntims de la nena.

La imaginació té un paper molt important en la trama, sense no podríem endinsar-nos en molts dels esdeveniments que ens narra l'autora.

Va somriure aixecant educadament la safata de les pastes.

–Si us plau –va dir–. Agafa un altre pastisset. Els somnis estan deliciosos, no trobes?

La Valentina hi estava d'acord. Els somnis estaven boníssims. Van menjar, van beure i van fer un puzle de conquilles i, a les cinc en punt, la Valentina era a casa tan tipa que la panxa li feia gloc-gloc. La mare i el pare volien saber com havia anat el te amb pastes. (P. 44-45)

Les il·lustracions de María Elina, amb tonalitats terroses i lluminoses, aporten la calidesa i intimitat necessària entre ambdós personatges. A més, combinen els traços forts de les ceres i els llapis quan representen la realitat amb escenes oníriques i tènues que ens remeten a la fantasia.

Aquest és el primer volum d'una trilogia que Kalandraka ha editat amb molta cura. De moment ja n'han aparegut els dos primers (*El Llop de Sorra* i *Les històries del Llop de Sorra*).

Possibles propostes per a una presentació suggerent de l'obra i la seva mediació

Abans de presentar el llibre

Què ens suggereix el títol de llibre?

Podeu imaginar de què anirà?

Sabeu què és un llop de sorra? En coneixeu algun?

Mirem la coberta del llibre. Podem aventurar-nos a esbrinar de què anirà?

Què ens suggereix l'inici de la novel·la?

La Valentina vivia amb el seu pare i la seva mare en una casa a la vora del mar. la casa era petita, però el mar era immens i t'hi podies banyar, almenys a l'estiu. Ara estàvem a l'estiu, feia sol i calor, i la Valentina volia anar a nedar.

Però hi havia un problema: no la deixaven banyar-se al mar tota sola i el pare no tenia cap ganes de baixar a la platja.

–No tinc temps ara –li va dir–. He de llegir el diari, oi que ho entens? (P. 11)

Després de llegir el llibre

Un dels elements més importants d'aquesta obra és la complicitat i el vincle que es crea entre la Valentina i el Llop de Sorra, que ajudarà a resoldre moltes de les inquietuds i dubtes que té la nena en el seu dia a dia.

Les respostes que li dona el Llop de Sorra a la Valentina són les que donaríeu vosaltres? Per exemple:

–Què et passa? –va dir el Llop de Sorra donant coces a tort i a dret–. T'has quedat petrificada o què?

–No, però el pare i la mare diuen que no paro quieta i que dono massa cops de peu –va dir la Valentina–. Almenys quan som a taula.

–Ha! Massa cops de peu... –va dir el Llop de Sorra arrufant el nas–. Per ells és molt fàcil dir-ho perquè són adults i ja se n'han oblidat.

–Què han oblidat? –va dir la Valentina.

–Que el cos quan creix no pot parar de botar i saltar, i fer la crispeta per tot arreu! –Va dir el Llop de Sorra. Tu ho saps i jo també, i ho saben tots els patufets del món, però els grans ja no creixen i han oblidat què se sent! (P. 55)

Podem preguntar als membres del club si ells haurien respost el mateix, i tant si és que sí com si és que no, els podem convidar a imaginar una altra resposta.

Un cop entres a la història t'adones que et submergeix en la vida d'una nena petita a qui els pares no fan gaire cas. És un món real però alhora hi ha un moment en què entrem en un món imaginari, el del Llop de Sorra. Podem preguntar al grup si creu que aquest món és com el que vivim nosaltres: per què creieu que la Valentina entra en aquest món?

O bé també podem parlar del temps: el temps és el mateix en el món real que en el món imaginari? La història imaginària té un tempo diferent de la real?

Una altra activitat interessant podria ser convidar per carta les nenes i els nens del club a berenar te amb pastes, tal com fa el Llop de Sorra al llibre:

Estimada Valentina. Et convido a casa meva a berenar te amb pastes a les tres de la tarda.

Cordialment, el Llop de Sorra (p. 40)

El dia de la sessió, preparem una taula amb te i pastes (millor si les pastes o pastissets són imaginaris, pel tema de les intoleràncies). Un cop les han tastat podem convidar cadascú a explicar de què té gust el seu pastisset.

Va somriure aixecant educadament la safata de les pastes.

–Si us plau –va dir–. Agafa un altre pastisset. Els somnis estan deliciosos, no trobes?

La Valentina hi estava d'acord. Els somnis estaven boníssims. Van menjar, van beure i van fer un puzle de conques i, a les cinc en punt, la Valentina era a casa tan tipa que la panxa li feia gloc-gloc. La mare i el pare volien saber com havia anat el te amb pastes. (P. 44-45)

Bibliografia relacionada amb el llibre

Colfer, Eoin. *Fred l'amic imaginari*. Il·lustr. Oliver Jeffers. Algemès: Andana, cop. 2016

Harrold, A. F. *Els Imaginaris*. Il·lustr. Emily Gravett. Barcelona: Blackie Books, 2017

Applegate, Katherine. *Crenshaw: el gat invisible*. Trad. Jordi Vidal Tubau. Barcelona: La Galera, 2016

Mapa de preguntes per a la conducció d'una conversa literària al voltant d'aquesta obra

- Què us ha cridat especialment l'atenció d'aquest llibre?
- Heu trobat alguna cosa que NO us ha agradat? I alguna cosa que creieu que no està ben resolta?
- Heu trobat original la novel·la?
- La història que heu llegit és creïble? Creieu que existeix el Llop de Sorra?
- Vosaltres teniu o teníeu algun amic imaginari?
- Us heu sentit identificats amb la Valentina? Per què?
- Aquesta novel·la us ha recordat alguna altra història similar, ja sigui literària o audiovisual?
- Coneixeu altres personatges de novel·les que ens recordin als dos protagonistes? I de pel·lícules?
- La il·lustració de la coberta ens parla de què anirà el llibre?
- Us agradaria tenir un amic com el Llop de Sorra?
- Algun dels personatges s'assembla a algú que coneixeu?
- És important tenir imaginació en el nostre dia a dia? Per què?
- Creieu que queden coses que no s'expliquen del tot?
- Us ha agradat el final de la història?
- Coneixeu l'escriptora? Us ha agradat el seu estil de narració?
- Recomaniaríeu aquest llibre? A qui? (pares, avis, amics...)
- Defineix aquest llibre amb una paraula.
- Les il·lustracions creieu que reflecteixen el que vol expressar l'escriptora?

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; per tant, aquest treball està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.